Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/21/EÜ,**

7. märts 2002,

elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)

(EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007, 27. juuni 2007	L 171	32	29.6.2007
►**M2**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 544/2009, 18. juuni 2009	L 167	12	29.6.2009

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/21/EÜ,

7. märts 2002,

elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Kehtiva telekommunikatsiooni reguleeriva raamistikuga on üleminekul monopolidelt täielikule konkurentsile edukalt loodud tulemusliku konkurentsi tingimused telekommunikatsioonisektoris.

(2) 10. novembril 1999 esitas komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teatise pealkirjaga "Teel elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue raamistiku poole. Sidesektori 1999. aasta ülevaade". Selles teatises andis komisjon ülevaate telekommunikatsiooni praegusest reguleerivast raamistikust vastavalt oma kohustustele, mis tulenevad nõukogu 28. juuni 1990. aasta direktiivi 90/387/EMÜ (telekommunikatsiooniteenuste siseturu loomise kohta avatud võrgu pakkumise kaud ([4]) 4 artikli 8 sätetest. Lisaks esitati selles avalikuks aruteluks hulk põhimõttelisi ettepanekuid elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue reguleeriva raamistiku kohta.

(3) 26. aprillil 2000 esitas komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele teatise sidesektori 1999. aasta ülevaadet käsitlenud avaliku arutelu tulemuste ja uue reguleeriva raamistiku suundumuste kohta. Teatises võeti kokku avaliku arutelu tulemused ja sätestati teatavad põhilised suundumused elektroonilise side infrastruktuuri ja sellega seotud teenuste uue raamistiku ettevalmistamiseks.

(4) Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta kohtumisel Lissabonis rõhutati majanduskasvu, konkurentsi ja töökohtade loomisega seotud võimalusi, mis tekivad üleminekul digitaalsele ja teadmistel põhinevale majandusharule. Eelkõige rõhutati, kui oluline on Euroopa ettevõtjate ja kodanike juurdepääs odavale ja maailmatasemel side infrastruktuurile ning mitmekülgsetele teenustele.

(5) Telekommunikatsiooni-, meedia- ja infotehnoloogiasektori lähenemine tähendab seda, et kõik ülekandevõrgud ja -teenused peaksid olema hõlmatud ühe ja sama reguleeriva raamistikuga.

([1]) EÜT C 365 E, 19.12.2000, lk 198 ja EÜT C 270 E, 25.9.2001, lk 199.
([2]) EÜT C 123, 25.4.2001, lk 56.
([3]) Euroopa Parlamendi 1. märtsi 2001. aasta arvamus (EÜT C 277, 1.10.2001, lk 91), nõukogu 17. septembri 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 337, 30.11.2001, lk 34) ja Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2001. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 14. veebruari 2002. aasta otsus.
([4]) EÜT L 192, 24.7.1990, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/51/EÜ (EÜT L 295, 29.10.1997, lk 23).

▼B

Kõnealune raamistik koosneb käesolevast direktiivist ja neljast eridirektiivist: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv), ([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv), ([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv), ([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/66/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset telekommunikatsioonisektoris ([4]) (edaspidi "eridirektiivid"). Edastamise reguleerimine tuleb lahutada sisu reguleerimisest. Seepärast ei hõlma kõnealune raamistik elektrooniliste sidevõrkude vahendusel elektroonilisi sideteenuseid kasutades edastatud teenuste sisu, näiteks ringhäälingu sisu, finantsteenuseid ja teatavaid infoühiskonna teenuseid, ega piira seega ka selliste teenuste kohta ühenduse või riigi tasandil võetud meetmeid, mis on kooskõlas ühenduse õigusega ning mille eesmärk on edendada kultuurilist ja keelelist mitmekülgsust ja tagada meediakanalite paljusus. Teleprogrammide sisu reguleerib nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜteleringhäälin- gutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigusnormide kooskõlastamise kohta 9. Edastuse ja sisu reguleerimise lahusus ei piira nendevaheliste seoste arvessevõtmist eelkõige selleks, et tagada meediakanalite paljusus, kultuuriline mitmekülgsus ja tarbijakaitse. ([5])

(6) Audiovisuaalpoliitika ja sisu reguleerimise eesmärk on järgida selliseid üldist huvi pakkuvaid eesmärke nagu sõnavabadus, meediakanalite paljusus, erapooletus, kultuuriline ja keeleline mitmekülgsus, sotsiaalne hõlvamine, tarbijakaitse ja alaealiste kaitse. Ühenduse teatises "Ühenduse audiovisuaalpoliitika põhimõtted ja suunised digitaalajastul" ja nõukogu 6. juuni 2000. aasta järeldustes, milles nõukogu avaldas oma poolehoidu nimetatud teatises väljendatule, on sätestatud põhimeetmed, mida ühendus peab võtma oma audiovisuaalpoliitika rakendamiseks.

(7) Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira liikmesriikide võimalusi võtta vajalikke meetmeid selleks, et tagada oma oluliste turvalisusega seotud huvide kaitse, tagada avalik kord ja julgeolek ning võimaldada kriminaalkuritegude uurimist, avastamist ja nende eest vastutuselevõtmist, muu hulgas võivad riigi reguleerivad asutused kõnealuste meetmete raames kehtestada elektrooniliste sideteenuste osutajatele erikohustusi ja proportsionaalseid kohustusi.

(8) Käesoleva direktiivi sätted ei hõlma Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ (raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta) ([6]) reguleerimisalasse kuuluvaid seadmeid, kuid hõlmab siiski tarbijaseadmeid digitaaltelevisiooni kasutamiseks. On oluline, et reguleerivad asutused julgustaksid võrguoperaatoreid ja lõppseadmete tootjaid tegema omavahel koostööd, et soodustada puuetega kasutajate juurdepääsu elektroonilistele sideteenustele.

([1]) EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.
([2]) EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.
([3]) EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.
([4]) EÜT L 24, 30.1.1998, lk 1.
([5]) EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60).
([6]) EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

▼B

(9) Infoühiskonna teenuseid reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) ([1]).

(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord) ([2]) artiklis 1 sätestatud mõiste "infoühiskonna teenus" hõlmab suurt hulka võrgus toimuvaid majandustoiminguid. Suurem osa neis toimingutest ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, sest need toimingud ei seisne ainult või peamiselt signaalide edastamises elektroonilistes sidevõrkudes. Käesolev direktiiv hõlmab kõnesidet ja elektronposti edastamist. Üks ja sama ettevõtja, näiteks Interneti-teenuse osutaja, võib pakkuda nii elektroonilisi sideteenuseid, näiteks juurdepääsu Internetile, kui ka käesoleva direktiiviga hõlmamata teenuseid, näiteks veebipõhise sisu pakkumist.

(11) Kooskõlas reguleerija ja operaatori tegevuse lahususe põhimõttega peaksid liikmesriigid kindlustama riigi reguleeriva asutuse või reguleerivate asutuste sõltumatuse, et tagada nende otsuste erapooletus. Nimetatud sõltumatuse nõue ei piira liikmesriikide institutsionaalset sõltumatust, nende põhiseaduslikke kohustusi ega neutraalsuse põhimõtet seoses omandi õigusliku režiimiga, nagu on ette nähtud asutamislepingu artiklis 295. Riigi reguleeriva asutuse käsutuses peaksid olema kõik tema tööks vajalikud vahendid, nii personal, oskusteave kui ka rahalised vahendid.

(12) Kui riigi reguleeriv asutus teeb otsuse, peab kõigil isikutel, keda see puudutab, olema õigus kaevata see otsus edasi asjaomastest isikutest sõltumatule organile. See organ võib olla kohus. Lisaks sellele peab igal ettevõtjal, kes leiab, et tema taotlust seadmete paigaldamise õiguste kohta ei ole läbi vaadatud käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtete kohaselt, olema õigus selline otsus edasi kaevata. Kõnealune edasikaebekord ei piira pädevuse jaotust riigi õigussüsteemis ega juriidiliste isikute või füüsiliste isikute siseriiklikest õigusnormidest tulenevaid õigusi.

(13) Oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks peavad riigi reguleerivad asutused koguma andmeid turul tegutsevatelt ettevõtjatelt. Võib juhtuda, et sellist teavet tuleb koguda ka komisjoni nimel, et komisjon saaks täita oma ühenduse õigusest tulenevaid kohustusi. Teabenõuded peaksid olema proportsionaalsed ega tohiks ettevõtjaid liigselt koormata. Kui riigi reguleeriva asutuse kogutud teave ei ole konfidentsiaalne vastavalt siseriiklikele normidele, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele, ja kui ärisaladusi käsitlevatest ühenduse ja siseriiklikest õigusnormidest ei tulene teisiti, peab selline teave olema avalikkusele kättesaadav.

(14) Teavet, mida riigi reguleeriv asutus peab konfidentsiaalseks vastavalt ärisaladusi käsitlevatele ühenduse ja siseriiklikele normidele, võib vahetada ainult komisjoni ja teiste riikide reguleerivate asutustega, kui selline teabevahetus on hädavajalik käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätete kohaldamiseks. Vahetada võib ainult teavet, mis on sellise teabevahetuse eesmärgi seisukohast oluline ja proportsionaalne.

(15) On oluline, et riigi reguleerivad asutused konsulteeriksid kavandatavate otsuste üle kõigi huvitatud isikutega ja võtaksid enne lõpliku otsuse tegemist arvesse nende arvamusi. Tagamaks, et riigi tasandil tehtud otsused ei kahjusta ühtset turgu ega muid asutamislepingu eesmärke, peaksid riigi reguleerivad asutused teatama teatavatest otsuse eelnõudest ka komisjonile ja teiste

([1]) EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.
([2]) EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT L 217, 5.8.1998, lk 18).

▼B

riikide reguleerivatele asutustele, et neil oleks võimalus esitada oma arvamus. Riigi reguleerivad asutused peaksid huvitatud pooltega konsulteerima kõigi selliste meetmete eelnõude puhul, mis mõjutavad liikmesriikidevahelist kaubandust. Käesolevas direktiivis ja eridirektiivides on määratletud juhud, mil tuleb kohaldada artiklites 6 ja 7 nimetatud korda. Komisjonil peaks olema võimalus pärast konsulteerimist sidekomiteega nõuda, et riigi reguleeriv asutus tühistaks meetme eelnõu, kui see käsitleb asjaomaste turgude määratlemist või märkimisväärse turujõuga ettevõtjate kindlaksmääramist või määramata jätmist ning kui sellised otsused looksid ühtsel turul tõkkeid või oleksid vastuolus ühenduse õigusega ja eelkõige nende poliitika eesmärkidega, mida riigi reguleerivad asutused peaksid järgima. Kõnealune kord ei piira direktiivis 98/34/EÜ sätestatud teatamiskorda ega asutamislepingust tulenevaid komisjoni õigusi ühenduse õiguse rikkumise korral.

(16) Riigi reguleerivatel asutustel peaksid olema ühtlustatud eesmärgid ja põhimõtted, et käesolevast reguleerivast raamistikust tulenevate ülesannete täitmisel toetada ja vajaduse korral koordineerida oma tegevust teiste liikmesriikide reguleerivate asutustega.

(17) Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide alusel riigi reguleerivatele asutustele ettenähtud toimingud aitavad kaasa laiema tegevuspoliitika rakendamisele kultuuri, tööhõive, keskkonna, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja asulaplaneerimise alal.

(18) Liikmesriikide kohustus tagada, et riigi reguleerivad asutused võtaksid põhjalikult arvesse vajadust säilitada reguleerimise tehnoloogiline neutraalsus, st et ei soosita ega halvustata konkreetset liiki tehnoloogia kasutamist, ei välista proportsionaalsete meetmete võtmist teatavate konkreetsete teenuste edendamiseks, kui see on põhjendatud (näiteks digitaaltelevisioon kui spektrikasutuse tõhususe suurendamise vahend).

(19) Raadiosagedused on raadiopõhiste elektrooniliste sideteenuste oluline osa ja kuivõrd sagedused on selliste teenustega seotud, peaksid riigi reguleerivad asutused neid eraldama ja määrama nende tegevust reguleerivate ühtsete eesmärkide ja põhimõtete ning objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide kohaselt, võttes arvesse sageduse kasutamisega seotud demokraatlikke, sotsiaalseid, keelelisi ja kultuurilisi huve. Raadiosageduste eraldamine ja määramine peab olema võimalikult tõhus. Raadiosageduste üleandmine võib olla tulemuslik viis spektrikasutuse tõhususe suurendamiseks, kui on võetud piisavad kaitsemeetmed üldsuse huvide kaitsmiseks, eelkõige sellise üleandmise läbipaistvuse ja selle üle ametliku järelevalve tagamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsusega nr 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta (raadiospektrit käsitlev otsus) ([1]) on kehtestatud raadiosageduste ühtlustamise raamistik ning käesoleva direktiivi alusel võetavad meetmed peaksid aitama kaasa nimetatud otsuse alusel tehtavale tööle.

(20) Läbipaistvatel, objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel põhinev juurdepääs numeratsiooniressurssidele on ettevõtjatele äärmiselt oluline konkureerimiseks elektroonilise side sektoris. Kõiki riikliku numeratsiooniplaani elemente, sealhulgas võrkudes adresseerimiseks kasutatavaid punktikoode, peaksid haldama riigi reguleerivad asutused. Kui üleeuroopaliste teenuste arendamiseks on vaja ühtlustada ühenduse numeratsiooniressurssside kasutamist, võib komisjon oma täidesaatvat võimu kasutades võtta tehnilisi rakendusmeetmeid. Kui see on otstarbekas teenuste täieliku globaalse koostalitlusvõime tagamiseks, peaksid liikmesriigid asutamislepingu kohaselt koordineerima oma siseriiklikke seisukohti rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, kus

([1]) EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1.

▼B

tehakse numeratsiooni käsitlevaid otsuseid. Käesoleva direktiivi sätetega ei looda reguleerivatele asutustele uusi vastutusvaldkondi Interneti nimede ja aadresside alal.

(21) Liikmesriigid võivad raadiosageduste ja erandliku majandusliku väärtusega numbrite eraldamiseks kasutada muu hulgas konkurentsil või võrdlustel põhinevat valikukorda. Selliste kavade haldamisel peaksid riigi reguleerivad asutused võtma arvesse artikli 8 sätteid.

(22) Õiglase ja tulemusliku konkurentsi tingimuste kindlustamiseks tuleks tagada, et on olemas vähe aega võttev, mittediskrimineeriv ja läbipaistev kord seadmete paigaldamise õiguste andmiseks. Käesoleva direktiivi sätted ei piira sundvõõrandamist ja omandi kasutamist reguleerivaid siseriiklikke sätteid, omandiõiguste tavapärast teostamist, avalike hüvede tavapärast kasutamist ega neutraalsuse põhimõtet seoses omandiõiguse süsteemi reguleerivate liikmesriikide normidega.

(23) Seadmete ühiskasutus võib olla kasulik, pidades silmas linnaplaneerimist, rahvatervist ja keskkonda, ning riigi reguleerivad asutused peaksid seda soodustama vabatahtlike kokkulepete põhjal. Kui ettevõtjatel puudub juurdepääs mõistlikele alternatiividele, võib seadmete või omandi kohustuslik ühiskasutus olla otstarbekas. Muu hulgas hõlmab see füüsilist ühispaiknemist ning kaablikanalisatsiooni, hoonete, mastide, antennide ja antennisüsteemide ühiskasutust. Seadmete või omandi kohustuslikku ühiskasutust võib ettevõtjate suhtes kohaldada ainult pärast ulatuslikku avalikku arutelu.

(24) Kui mobiilsideoperaatorid peavad keskkonnakaitselistel põhjustel kasutama ühiseid torne või maste, võib sellisest kohustuslikust ühiskasutusest tuleneda igale operaatorile lubatud maksimaalse edastusmahu vähenemine rahvatervisega seotud põhjustel ja see omakorda võib sundida operaatoreid paigaldama rohkem edastusjaamu riiki hõlmava leviala tagamiseks.

(25) Teatavate asjaolude korral on konkurentsile rajatud turu arengu tagamiseks vaja kehtestada eelkohustused. Märkimisväärse turujõu määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiivis 97/33/EÜ (vastastikuse sidumise kohta telekommunikatsioonisektoris seoses universaalteenuse ja koostalitlusvõime tagamisega avatud võrgu pakkumise põhimõtete kohaldamise teel) ([1]) on eelkohustuste künnisena olnud turu avamise esialgsetes etappides tulemuslik, kuid nüüd tuleb seda kohandada keerukamate ja dünaamilisemate turgude jaoks. Sel põhjusel on käesolevas direktiivis kasutatud mõiste samaväärne Euroopa Ühenduste Kohtu ja Euroopa ühenduste esimese astme kohtu pretsedendiõiguses määratletud turgu valitseva seisundi mõistega.

(26) Võib juhtuda, et kahel või enamal ettevõtjal on ühine turgu valitsev seisund mitte ainult siis, kui nende vahel on struktuurilised või muud seosed, vaid ka siis, kui asjaomase turu struktuur soodustab koordineeritud mõju, st see toetab paralleelset või ühtset konkurentsivastast käitumist turul.

(27) On oluline, et regulatiivseid eelkohustusi kehtestataks vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, st turgudel, kus on üks või mitu märkimisväärse turujõuga ettevõtjat ning kus probleemi lahendamiseks ei piisa siseriikliku ja ühenduse konkurentsiõiguse vahenditest. Seepärast peab komisjon koostama ühenduse tasandil konkurentsiõiguse põhimõtete kohased suunised, mida riigi reguleerivad asutused teatava turu konkurentsi tulemuslikkuse ja märkimisväärse turujõu hindamisel peavad järgima. Riigi reguleerivad asutused peaksid analüüsima, kas teatavas geograafilises

([1]) EÜT L 199, 26.7.1997, lk 32. Direktiivi on muudetud direktiiviga 98/61/EÜ (EÜT L 268, 3.10.1998, lk 37).

▼B

piirkonnas (kas asjaomase liikmesriigi kogu territooriumil või selle osal või liikmesriikide territooriumide lähestikku paiknevatel osadel koos vaadelduna) on konkurents asjaomasel toote- või teenuseturul tulemuslik. Konkurentsi tulemuslikkuse analüüs peaks hõlmama ka analüüsi selle kohta, kas turg vastab tulevikus konkurentsinõuetele ja kas tulemusliku konkurentsi puudumine on seega kestev või ei. Kõnealustes suunistes tuleb tähelepanu pöörata ka uutele tekkivatele turgudele, kus turuliidril on tegelikult tõenäoliselt oluline turuosa, kuid kus talle ei tohiks kehtestada põhjendamatuid kohustusi. Komisjon peaks suunised regulaarselt läbi vaatama, et tagada nende asjakohasus kiiresti areneval turul. Kui selgub, et asjaomane turg on riikidevaheline, peavad riikide reguleerivad asutused tegema omavahel koostööd.

(28) Otsustades selle üle, kas ettevõtjal on märkimisväärne turujõud või ei, peavad riigi reguleerivad asutused tegutsema kooskõlas ühenduse õigusega ja võtma täielikult arvesse komisjoni suuniseid.

(29) Ühendus ja liikmesriigid on võtnud endale Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) raames kohustusi seoses telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste standardite ja reguleeriva raamistikuga.

(30) Standardimine peaks edaspidigi olema eelkõige turumajanduslik protsess. Siiski võib esineda olukordi, kus on otstarbekas nõuda ühenduse tasandil vastavust teatavatele standarditele, et tagada ühtse turu koostalitlusvõime. Riigi tasandil peavad liikmesriigid võtma arvesse direktiivi 98/34/EÜ sätteid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/47/EÜ (standardite kasutamise kohta televisioonisignaalide edastamisel) ([1]) ei kehtestatud konkreetseid nõudeid digitaaltelevisiooni ülekandesüsteemide ega -teenuste kohta. Euroopa turul tegutsevad ettevõtjad on Digital Video Broadcasting Group'i (DVB Grupp) abil välja töötanud hulga teleülekandesüsteeme, mis on standarditud Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudis (ETSI) ja mis on kasutusele võetud Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu soovitustena. Selliste standardite kohustuslikuks muutmise otsuse tegemisele peaks eelnema ulatuslik avalik arutelu. Käesoleval direktiivil põhinevad standardimismenetlused ei piira direktiivi 1999/5/EÜ, nõukogu 19. veebruari 1973. aasta direktiivi 73/23/EMÜ (teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ([2]) ja nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivi 89/336/EMÜ (elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta) ([3]) sätete kohaldamist.

(31) Soodustada tuleks interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste ja täiustatud digitaaltelevisiooniseadmete koostalitlusvõimet tarbija tasandil, et tagada informatsiooni vaba kulgemine, meediakanalite paljusus ja kultuuriline mitmekesisus. Tarbijatel peaks olema võimalik edastusviisist olenemata võtta vastu kõiki interaktiivseid digitaaltelevisiooniteenuseid, võttes arvesse tehnoloogilist neutraalsust, tehnoloogia arengut tulevikus, vajadust toetada digitaaltelevisiooni kasutuselevõttu ja konkurentsi digitaaltelevisiooniteenuste turul. Interaktiivsete digitaaltelevisiooniplatvormide operaatorid peaksid püüdma rakendada avatud rakendusliidest, mis vastab Euroopa standardiorganisatsiooni vastuvõetud standarditele või spetsifikaatidele. Siirdumist olemasolevate rakendusliideste kasutamiselt uute, avatud rakendusliideste kasutamisele tuleks toetada ja korraldada näiteks kõigi asjaomaste turul tegutsevate ettevõtjate vahelise vastastikuse mõistmise memorandumiga. Avatud rakendusliidesed suurendavad koostalitlusvõimet, st interaktiivse sisu teisaldamist edastusmehhanismide vahel, ja

([1]) EÜT L 281, 23.11.1995, lk 51.
([2]) EÜT L 77, 26.3.1973, lk 29.
([3]) EÜT L 139, 23.5.1989, lk 19.

▼B

kõnealuse sisu täielikku funktsionaalsust täiustatud digitaaltelevisiooniseadmetes. Siiski tuleks arvesse võtta ka vajadust mitte takistada vastuvõtuseadmete tööd ja kaitsta seda pahatahtlike rünnakute, näiteks viiruste eest.

(32) Kui sama liikmesriigi ettevõtjate vahel tekib vaidlus käesoleva direktiivi või eridirektiividega hõlmatud valdkonnas, näiteks seoses juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohustustega või abonentide nimekirjade edasiandmisega, peaks olema heas usus läbirääkimisi pidanud kannatajal poolel, kellel ei õnnestunud kokkuleppele jõuda, võimalus taotleda, et riigi reguleeriv asutus lahendaks vaidluse. Riigi reguleerivatel asutustel peaks olema võimalus teha lahendus vaidluse osapooltele siduvaks. Kui riigi reguleeriv asutus sekkub liikmesriigis elektroonilisi sidevõrke või -teenuseid pakkuvate ettevõtjate vahelise vaidluse lahendamisse, peaks sellise sekkumise eesmärk olema tagada käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel tekkivate kohustuste täitmine.

(33) Siseriiklike või ühenduse õigusnormide alusel antud kaebeõiguse kõrval on vaja lihtsat menetlust, mille võiks algatada ükskõik kumb vaidluspool, et lahendada piiriülesed vaidlused, mis on väljaspool ühe riigi reguleeriva asutuse pädevust.

(34) Direktiivi 90/387/EMÜ artikli 9 alusel asutatud avatud võrgu pakkumise komitee (ONP komitee) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiivi 97/13/EÜ (telekommunikatsiooniteenuste valdkonna üldlubade ja individuaalsete litsentside ühise raamistiku kohta) ([1]) artikli 14 alusel asutatud litsentsimiskomitee tuleks asendada ühe komiteega.

(35) Selleks et riigi reguleerivad asutused ja riigi konkurentsiasutused saaksid teha ulatuslikku koostööd, peaksid nad üksteist varustama teabega, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete kohaldamiseks. Vahetatava teabe puhul peaks selle vastu võtnud asutus tagama sama konfidentsiaalsustaseme kui asutus, kust teave pärit on.

(36) Komisjon on teatanud oma kavatsusest luua elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste valdkonna Euroopa reguleerivate organite töörühm, mis moodustaks piisava mehhanismi, et aidata kaasa riikide reguleerivate asutuste koostööle ja omavahelisele koordineerimisele, edendades seega elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste siseturu arengut, ja et saavutada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides eelkõige valdkondades, kus ühenduse õigusnormide rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikud õigusnormid annavad riigi reguleerivatele asutustele asjaomaste normide kohaldamiseks märkimisväärse diskretsiooniõiguse.

(37) Riigi reguleerivad asutused peaksid olema kohustatud tegema omavahel ja komisjoniga läbipaistvat koostööd, et tagada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides. See koostöö peaks muu hulgas toimuma sidekomitee raames või Euroopa reguleerivatest organitest moodustatud töörühmas. Liikmesriigid peaksid otsustama, millised organid on käesoleva direktiivi ja eridirektiivide kohaldamisel riigi reguleerivad asutused.

(38) Liimesriikidevahelist kaubandust mõjutada võivad meetmed on meetmed, millel võib olla otsene või kaudne, tegelik või tõenäoline mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele viisil, mis võib tekitada tõkkeid ühtsel turul. Nende hulka kuuluvad meetmed, millel on märkimisväärne mõju teiste liikmesriikide operaatoritele või kasutajatele, ja muu hulgas ka meetmed, mis mõjutavad teiste liikmesriikide kasutajatelt nõutavat hinda, meetmed, mis mõjutavad teises liikmesriigis tegutseva ettevõtja suutlikkust osutada elektroonilist sideteenust, eelkõige meetmed, mis mõjutavad riiki-

([1]) EÜT L 117, 7.5.1997, lk 15.

▼B

devaheliste teenuste pakkumise suutlikkust, ning meetmed, mis mõjutavad turu struktuuri või turulepääsu ja mis võivad teiste liikmesriikide ettevõtjatele kaasa tuua tagasilööke.

(39) Käesoleva direktiivi sätted tuleks regulaarselt läbi vaadata eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas neid on vaja muuta seoses tehnoloogia ja turutingimuste muutumisega.

(40) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ([1])

(41) Kavandatud meetme eesmärki, milleks on elektrooniliste sideteenuste, elektrooniliste sidevõrkude, nendega seotud vahendite ja teenuste reguleerimise ühtlustatud raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada meetme ulatuse ja mõju tõttu ning seepärast on nimetatud eesmärke parem saavutada ühenduse tasandil — ühendus võib võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(42) Teatavad kõnealuse valdkonna direktiivid ja otsused tuleks tühistada.

(43) Komisjon peaks jälgima üleminekut kehtivalt raamistikult uuele ning eelkõige võib ta sobival ajal teha ettepaneku tühistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2887/2000 ([2]), mis käsitleb komplektist eraldatud kliendiliinijuurdepääsu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA, EESMÄRK JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisala ja eesmärk

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse elektrooniliste sideteenuste, elektrooniliste sidevõrkude ja nendega seotud vahendite ja teenuste reguleerimise ühtlustatud raamistik. Käesolevas direktiivis sätestatakse riigi reguleerivate asutuste kohustused ja kehtestatakse kord reguleeriva raamistiku ühtse kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses.

2. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira kohustusi, mis on elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste abil osutatavate teenuste kohta kehtestatud ühenduse õiguse kohaselt siseriiklike õigusnormidega või ühenduse õigusnormidega.

3. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira meetmeid, mis on võetud ühenduse või liikmesriikide tasandil Euroopa Ühenduse õiguse kohaselt, et saavutada üldist huvi pakkuvad eesmärgid, eriti eesmärgid, mis on seotud sisu reguleerimise ja audiovisuaalpoliitikaga.

4. Käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätted ei piira direktiivi 1999/5/EÜ kohaldamist.

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
([2]) EÜT L 336, 30.12.2000, lk 4.

▼M2

5. Käesolev direktiiv ja eridirektiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud rahvusvahelise rändluse reguleerimiseks üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires.

▼B

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *elektrooniline sidevõrk* — ülekandesüsteemid ja vajaduse korral lülitus- ja marsruutimisseadmed ning muud vahendid, mis võimaldavad edastada signaale traadi, raadio teel, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil, kasutades sealhulgas satelliitvõrke, paik- (ahel- ja pakettkommuteeritud, k.a Internet) ja liikuva maaside võrku, elektrikaabelsüsteeme, kui neid kasutatakse signaalide edastamiseks, raadio- ja teleringhäälinguvõrke ja kaabeltelevisioonivõrke, olenemata sellest, millist teavet nende kaudu edastatakse;

b) *riikidevahelised turud* — artikli 15 lõike 4 kohaselt määratletud turud, mis hõlmavad kogu ühenduse või märkimisväärse osa sellest;

c) *elektrooniline sideteenus* — tavaliselt tasu eest osutatav teenus, mis seisneb tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu, kaasa arvatud telekommunikatsiooniteenused ja ülekandeteenused ringhäälinguks kasutatavates võrkudes, ning välja arvatud teenused, mis pakuvad või mille abil teostatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste abil edastatava sisu redigeerimist; elektrooniliste sideteenuste hulka ei kuulu direktiivi 98/34/EÜ artiklis 1 määratletud infoühiskonna teenused, mis ei seisne tervikuna või peamiselt signaalide edastamises elektrooniliste sidevõrkude kaudu;

d) *üldkasutatav sidevõrk* — elektrooniline sidevõrk, mida kasutatakse ainult või peamiselt üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamiseks;

e) *seotud vahendid* — need elektroonilise sidevõrgu ja/või elektroonilise sideteenusega seotud vahendid, mis võimaldavad ja/või toetavad teenuste osutamist kõnealuse võrgu ja/või teenuse kaudu. Hõlmavad ka tingimusjuurdepääsusüsteeme ja elektroonilisi programmijuhte;

f) *tingimusjuurdepääsusüsteem* — tehniline vahend ja/või kord, millega tehakse arusaadaval kujul juurdepääs kaitstud raadio- või teleringhäälinguteenusele sõltuvaks abonementlepingust või muul kujul antavast eelnevast individuaalsest loast;

g) *riigi reguleeriv asutus* — organ või organid, kellele liikmesriik on usaldanud mõne käesolevas direktiivis või eridirektiivides nimetatud reguleerimisülesande;

h) *kasutaja* — juriidiline või füüsiline isik, kes kasutab üldkasutatavat elektroonilist sideteenust või taotleb selle kasutamist;

i) *tarbija* — iga füüsiline isik, kes kasutab üldkasutatavat elektroonilist sideteenust või taotleb selle kasutamist eesmärkidel, mis ei ole seotud tema kaubandustegevuse, äritegevuse või erialaga;

j) *universaalteenus* — direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) määratletud teatud kvaliteediga teenuste miinimumkogum, mis on kõigile kasutajatele olenemata nende geograafilisest piirkonnast kättesaadav konkreetset riiki iseloomustavate tingimuste seisukohast vastuvõetava hinnaga;

k) *abonent* — füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajaga lepingu selliste teenuste kasutamise kohta;

▼B

l) *eridirektiivid* — direktiiv 2002/20/EÜ (loadirektiiv), direktiiv 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv), direktiiv 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) ja direktiiv 97/66/EÜ;

m) *elektroonilise sidevõrgu pakkumine* — sellise võrgu loomine, käitamine, kontrollimine ja teistele kasutada andmine;

n) *lõppkasutaja* — kasutaja, kes ei paku üldkasutatavaid sidevõrke ega üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid;

o) *täiustatud digitaaltelevisiooniseadmed* — telerite või integreeritud digitaalteleritega ühendatavad lisatarvikud, mille abil saab vastu võtta interaktiivseid digitaaltelevisiooniteenuseid;

p) *rakendusliides (API-liides)* — ringhäälinguorganisatsioonide või teenuseosutajate pakutavad rakendustevahelised tarkvaraliidesed ja täiustatud digitaaltelevisiooniseadmete vahendid digitaaltelevisiooni- ja -raadioteenuste jaoks.

II PEATÜKK

RIIGI REGULEERIVAD ASUTUSED

Artikkel 3

Riigi reguleerivad asutused

1. Liikmesriigid tagavad, et iga käesoleva direktiivi ja eridirektiividega riigi reguleerivatele asutustele määratud ülesandega tegeleb pädev organ.

2. Liikmesriigid kindlustavad riigi reguleerivate asutuste sõltumatuse, tagades, et kõnealused asutused on juriidiliselt eraldiseisvad ja funktsionaalselt sõltumatud kõigist elektroonilisi sidevõrke, -seadmeid ja -teenuseid pakkuvatest organisatsioonidest. Liikmesriigid, kes säilitavad omandi või kontrolli elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvates ettevõtjates, tagavad reguleeriva funktsiooni tõhusa struktuurilise eraldatuse omandi või kontrolliga seotud toimingutest.

3. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused kasutavad oma volitusi erapooletult ja läbipaistvalt.

4. Liikmesriigid avaldavad riigi reguleerivate asutuste ülesanded lihtsalt juurdepääsetaval kujul eelkõige juhul, kui kõnealuste ülesannete täitmine on määratud mitmele organile. Vajaduse korral tagavad liikmesriigid ühist huvi pakkuvates küsimustes konsulteerimise ja koostöö kõnealuste asutuste vahel ning kõnealuste asutuste ja nende riigi asutuste vahel, kes vastutavad konkurentsiõiguse ja tarbijakaitseõiguse rakendamise eest. Kui asutusi, kes on pädevad tegelema selliste küsimustega, on rohkem kui üks, tagavad liikmesriigid, et iga asutuse vastavad ülesanded avaldatakse lihtsalt juurdepääsetaval kujul.

5. Riigi reguleerivad asutused ja riigi konkurentsiasutused varustavad üksteist teabega, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eridirektiivide kohaldamiseks. Vahetatava teabe puhul peab teabe vastu võtnud asutus tagama sama konfidentsiaalsustaseme kui asutus, kust teave pärit on.

6. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõik riigi reguleerivad asutused, kellele on käesoleva direktiivi ja eridirektiivide alusel ülesandeid määratud, ja nende vastavad kohustused.

Artikkel 4

Kaebeõigus

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil on olemas toimivad mehhanismid, mille alusel on riigi reguleeriva asutuse otsuse mõjuvälja jäävatel kasutajatel ja elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakku-

▼B

vatel ettevõtjatel õigus esitada kaebus sellise otsuse vastu edasikaebusi käsitlevale organile, mis on asjaomastest pooltest sõltumatu. Kõnealusel organil, milleks võib olla kohus, on oma funktsioonide täitmiseks asjakohased teadmised. Liikmesriigid tagavad, et juhtumi asjaolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja et olemas on toimiv edasikaebemehhanism. Kuni sellise kaebuse lahendamiseni kehtib riigi reguleeriva asutuse otsus, kui kaebusi käsitlev organ ei otsusta teisiti.

2. Kui lõikes 1 nimetatud kaebusi käsitlev organ ei ole oma olemuselt õigustmõistev, peab ta oma otsuse põhjendused esitama alati kirjalikult. Lisaks saab sellisel juhul tema otsuse kaevata edasi kohtusse asutamislepingu artikli 234 tähenduses.

Artikkel 5

Teabe esitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid pakkuvad ettevõtjad esitavad kogu teabe, sealhulgas finantsteabe, mida riigi reguleerivad asutused vajavad, et tagada käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätete või nende direktiivide kohaselt tehtud otsuste täitmine. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt. Riigi reguleeriva asutuse nõutav teave peab olema ülesande täitmise seisukohast proportsionaalne. Riigi reguleeriv asutus peab põhjendama oma teabenõuet.

2. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused esitavad komisjonile pärast põhjendatud taotluse saamist teabe, mida komisjon vajab asutamislepingust tulenevate ülesannete täitmiseks. Komisjoni nõutav teave peab olema kõnealuste ülesannete täitmise seisukohast proportsionaalne. Kui esitatud teabes viidatakse teabele, mille ettevõtjad on varem esitanud riigi reguleeriva asutuse taotlusel, teatatakse sellest nendele ettevõtjatele. Kui see on vajalik ja kui teavet esitav asutus ei ole selgelt ja põhjendatult taotlenud teisiti, teeb komisjon esitatud teabe kättesaadavaks teistele sellistele asutustele teistes liikmesriikides.

Võttes arvesse lõike 3 nõudeid, tagavad liikmesriigid, et ühele riigi reguleerivale asutusele esitatud teabe võib teha kättesaadavaks teisele sellisele asutustele samas liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis pärast põhjendatud taotlust, kui see on vajalik selleks, et kumbki asutus saaks täita ühenduse õigusest tulenevaid kohustusi.

3. Kui riigi reguleeriv asutus peab teavet konfidentsiaalseks ärisaladusi käsitlevate ühenduse või siseriiklike normide kohaselt, tagavad komisjon ja asjaomased riigi reguleerivad asutused sellise konfidentsiaalsuse.

4. Liikmesriigid tagavad, et tegutsedes kooskõlas siseriiklike normidega, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu teabele, ja võttes arvesse ärisaladusi käsitlevaid ühenduse ja siseriiklikke norme, avaldavad riigi reguleerivad asutused sellist teavet, mis toetab avatud ja konkurentsile rajatud turgu.

5. Riigi reguleerivad asutused avaldavad lõikes 4 osutatud tingimused üldsuse juurdepääsuks teabele, sealhulgas sellise juurdepääsu korra.

Artikkel 6

Konsulteerimiskord ja läbipaistvus

Välja arvatud artikli 7 lõikega 6, artiklitega 20 või 21 hõlmatud juhud, tagavad liikmesriigid, et kui riigi reguleeriv asutus kavatseb käesoleva direktiivi või eridirektiivide kohaselt võtta meetmeid, millel on märkimisväärne mõju asjaomasele turule, annab ta huvitatud pooltele võimaluse esitada meetme eelnõu kohta mõistliku aja jooksul arvamuse. Riigi

▼B

reguleerivad asutused avaldavad siseriikliku konsulteerimiskorra. Liikmesriigid tagavad, et luuakse üks teabepunkt, mille kaudu on võimalik saada teavet kõigi käimasolevate konsultatsioonide kohta. Riigi reguleeriv asutus avalikustab konsulteerimismenetluse tulemused, kui ärisaladusi käsitlevate ühenduse või siseriiklike õigusnormide kohaselt ei ole tegu konfidentsiaalse teabega.

Artikkel 7

Elektroonilise side siseturu konsolideerimine

1. Käesolevast direktiivist ja eridirektiividest tulenevate ülesannete täitmisel võtavad riigi reguleerivad asutused täiel määral arvesse artiklis 8 sätestatud eesmärke, niivõrd kuivõrd need on seotud siseturu funktsioneerimisega.

2. Riigi reguleerivad asutused teevad siseturu arengule kaasaaitamiseks omavahel ja komisjoniga läbipaistvat koostööd, et tagada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides. Selleks püüavad nad eelkõige kokku leppida vahendite ja abinõude liigid, mis sobivad konkreetse olukorraga turul toimetulekuks kõige paremini.

3. Kui riigi reguleeriv asutus kavatseb võtta meetme, mis:

a) kuulub käesoleva direktiivi artikli 15 või 16, direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 5 või 8 või direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 16 reguleerimisalasse ja

b) mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust,

peab ta lisaks artiklis 6 nimetatud konsultatsioonidele tegema meetme eelnõu koos meetme aluseks olevate põhjendustega kättesaadavaks komisjonile ja teiste liikmesriikide reguleerivatele asutustele artikli 5 lõike 3 kohaselt ning teatama sellest komisjonile ja teistele riikide reguleerivatele asutustele. Riikide reguleerivad asutused ja komisjon võivad esitada oma arvamuse riigi reguleerivale asutusele ainult ühe kuu jooksul või artiklis 6 osutatud tähtaja jooksul, kui viimasena nimetatud ajavahemik on pikem. Ühe kuu pikkust tähtaega ei või pikendada.

4. Kui lõikes 3 nimetatud kavandatud meetme eesmärk on:

a) määratleda asjaomane turg, mis erineb artikli 15 lõike 1 kohases soovituses määratletud turust, või

b) otsustada, kas konkreetsel ettevõtjal on kas üksi või teistega ühiselt märkimisväärne turujõud artikli 16 lõike 3, 4 või 5 alusel,

ja kui see meede mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust ning komisjon on andnud riigi reguleerivale asutusele teada, et tema arvates looks meede takistusi ühtsel turul, või kui komisjonil on alust kahelda meetme vastavuses ühenduse õigusnormidele ja eelkõige artiklis 8 nimetatud eesmärkidele, lükatakse meetme eelnõu vastuvõtmine veel kaks kuud edasi. Nimetatud tähtaega ei või pikendada. Selle aja jooksul võib komisjon teha artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt otsuse, et asjaomane riigi reguleeriv asutus peab meetme eelnõu tühistama. Otsusele tuleb lisada üksikasjalik ja objektiivne analüüs selle kohta, miks komisjon leiab, et meetme eelnõu ei tohiks vastu võtta, ja konkreetsed ettepanekud meetme eelnõu muutmiseks.

5. Asjaomane riigi reguleeriv asutus võtab täiel määral arvesse teiste riikide reguleerivate asutuste ja komisjoni arvamusi ja kui tegemist ei ole lõikes 4 osutatud juhtumiga, võtab meetme eelnõu vastu ning edastab selle komisjonile.

6. Kui riigi reguleeriv asutus leiab erandlike asjaolude korral, et on vaja kiiresti tegutseda, võib ta erandina lõigetes 3 ja 4 sätestatud korrast võtta konkurentsi kindlustamiseks ja kasutajate huvide kaitsmiseks viivitamata proportsionaalseid ja ajutisi meetmeid. Riigi reguleeriv asutus

▼B

edastab kõnealused meetmed koos kõigi põhjendustega komisjonile ja teiste riikide reguleerivatele asutustele. Riigi reguleeriva asutuse otsus selliste meetmete alaliseks muutmise või nende kohaldamisaja pikendamise kohta peab vastama lõigete 3 ja 4 sätetele.

III PEATÜKK

RIIGI REGULEERIVATE ASUTUSTE ÜLESANDED

Artikkel 8

Üldised eesmärgid ja reguleerimispõhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud reguleerimisülesannete täitmisel võtavad riigi reguleerivad asutused kõik mõistlikud meetmed, mille eesmärk on saavutada lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud eesmärgid. Sellised meetmed on kõnealuste eesmärkide suhtes proportsionaalsed.

Liikmesriigid tagavad, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud ülesandeid, eelkõige tulemusliku konkurentsi tagamisega seotud ülesandeid täites võtavad riigi reguleerivad asutused täiel määral arvesse seda, et reguleerimine peab olema tehnoloogiliselt neutraalne.

Riigi reguleerivad asutused võivad oma pädevuse piires aidata kaasa kultuurilise ja keelelise mitmekülgsuse ja meediakanalite paljususe edendamisele suunatud põhimõtete rakendamisele.

2. Riigi reguleerivad asutused toetavad konkurentsi elektrooniliste sidevõrkude, elektrooniliste sideteenuste ning nendega seotud vahendite ja teenuste pakkumisel muu hulgas järgmiselt:

a) tagades, et kasutajad, sealhulgas puuetega kasutajad saavad maksimaalselt kasu valiku-, hinna- ja kvaliteeditingimustest;

b) tagades, et elektroonilise side sektoris ei moonutata ega piirata konkurentsi;

c) soodustades tulemuslikku investeerimist infrastruktuuridesse ja toetades uuendusi ning

d) soodustades raadiosageduste ja numeratsiooniressursside tulemuslikku kasutamist ja kindlustades nende tõhusa haldamise.

3. Riigi reguleerivad asutused aitavad siseturu arengule kaasa muu hulgas järgmiselt:

a) kõrvaldades senised takistused elektrooniliste sidevõrkude, nendega seotud vahendite ja teenuste ning elektrooniliste sideteenuste pakkumiselt Euroopa tasandil;

b) toetades üleeuroopaliste võrkude loomist ja arendamist, üleeuroopaliste teenuste koostalitlusvõimet ja läbivühenduvust;

c) tagades, et ühesugustes olukordades ei toimu elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid pakkuvate ettevõtjate diskrimineerimist;

d) tehes läbipaistvalt koostööd omavahel ja komisjoniga, et tagada järjekindla reguleerimispraktika areng ning käesoleva direktiivi ja eridirektiivide järjekindel kohaldamine.

4. Riigi reguleerivad asutused toetavad Euroopa Liidu kodanike huve muu hulgas järgmiselt:

a) tagades, et kõigil kodanikel on juurdepääs direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) määratletud universaalteenustele;

b) tagades tarbijatele kõrgetasemelise kaitse suhetes tarnijatega, eelkõige sellega, et tagatakse juurdepääs lihtsatele ja odavatele vaidlusküsimuste lahendamise menetlustele, mida teostab asjaosalistest pooltest sõltumatu organ;

▼B

c) aidates kaasa isikuandmete ja eraelu puutumatuse kõrgetasemelise kaitse tagamisele;

d) toetades selge teabe andmist, eelkõige nõudes üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste kasutamise tariifide ja tingimuste läbipaistvust;

e) pöörates tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eelkõige puuetega kasutajate vajadustele, ning

f) tagades üldkasutatavate sidevõrkude terviklikkuse ja turvalisuse.

Artikkel 9

Raadiosageduste haldamine elektrooniliste sideteenuste puhul

1. Liikmesriigid tagavad oma territooriumil elektronilisteks sideteenusteks kasutatavate raadiosageduste tulemusliku haldamise kooskõlas artikliga 8. Nad tagavad, et riigi reguleerivad asutused eraldavad ja määravad selliseid raadiosagedusi objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide põhjal.

2. Liikmesriigid toetavad raadiosageduste kasutuse ühtlustamist ühenduses kooskõlas vajadusega tagada raadiolainete tõhus ja tulemuslik kasutamine ning vastavalt otsusele nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus).

3. Liikmesriigid võivad ettevõtjatele näha ette võimaluse anda raadiosageduste kasutamise õigused üle teistele ettevõtjatele.

4. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja kavatsusest anda raadiosageduste kasutamise õigused üle teatatakse riigi reguleerivale asutusele, kes vastutab spektri määramise eest, ning üleandmine toimub riigi reguleeriva asutuse sätestatud korras ja see avalikustatakse. Liikmesriigi reguleerivad asutused tagavad, et selline õiguste üleandmine ei moonuta konkurentsi. Kui raadiosageduste kasutamine on ühtlustatud otsuse nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus) või muu ühenduse meetme kohaldamisega, ei muuda selline üleandmine kõnealuse raadiosageduse kasutust.

Artikkel 10

Numbrite, nimede ja aadresside andmine

1. Liikmesriigid tagavad, et riigi reguleerivad asutused kontrollivad kõigi riiklike numeratsiooniressursside määramist ja riiklike-numeratsiooniplaanide haldamist. Liikmesriigid tagavad, et kõigi üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste jaoks pakutakse piisavalt numbreid ja numeratsioonialasid. Riigi reguleerivad asutused kehtestavad riiklike numeratsiooniressursside määramise objektiivse, läbipaistva ja mittediskrimineeriva korra.

2. Riigi reguleerivad asutused tagavad, et numeratsiooniplaanide ja numeratsioonikorra kohaldamine toimub nii, et kõiki üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajaid koheldakse võrdselt. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et ettevõtja, kellele on eraldatud teatav numeratsiooniala, ei diskrimineeri teisi elektrooniliste sideteenuste osutajaid seoses nende teenustele juurdepääsemiseks vajalike numbrivahemikega.

3. Liikmesriigid tagavad, et riigi numeratsiooniplaanid ja kõik nende täiendused või muudatused avaldatakse, võttes arvesse ainult neid piiranguid, mis on kehtestatud riigi julgeoleku tõttu.

4. Liikmesriigid toetavad numeratsiooniressursside ühtlustamist ühenduse piires, kui see on vajalik üleeuroopaliste teenuste arengu toetamiseks. Komisjon võib artikli 22 lõikes 3 ettenähtud korras võtta asjakohaseid tehnilisi rakendusmeetmeid.

▼B

5. Kui see on vajalik teenuste täieliku globaalse koostalitlusvõime tagamiseks, kooskõlastavad liikmesriigid oma seisukohti rahvusvahelistes organisatsioonides ja foorumitel, kus tehakse otsuseid elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste numbrite, nimede ja aadresside andmisega seotud küsimustes.

Artikkel 11

Trasside rajamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et kui pädev asutus vaatab läbi:

— avaldust, millega üldkasutatavate sidevõrkude osutamise loaga ettevõtja taotleb õigust paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla, või

— avaldust, millega ettevõtja, kes ei osuta elektroonilisi sidevõrke üldsusele, taotleb õigust paigaldada seadmeid avaliku omandi peale, kohale või alla,

siis pädev asutus:

— tegutseb selgete ja üldsusele kättesaadavate menetluste kohaselt, mida kohaldatakse diskrimineerimata ja viivitusteta, ning

— järgib selliste õiguste sidumisel teatavate tingimustega läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

Eespool nimetatud menetlused võivad olla erinevad, olenevalt sellest, kas taotleja pakub üldkasutatavaid sidevõrke või mitte.

2. Kui elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvad ettevõtjad jäävad riigi- või kohalike asutuste omandisse või säilitavad nimetatud asutused kontrolli nende üle, siis tagavad liikmesriigid, et lõikes 1 osutatud õiguste andmise funktsioon ja omandi või kontrolliga seotud toimingud lahutatakse üksteisest struktuuriliselt.

3. Liikmesriigid tagavad selliste toimivate mehhanismide olemasolu, mis võimaldavad ettevõtjatel kaevata seadmete paigaldamise õiguste andmist käsitleva otsuse kohta asjaomastest pooltest sõltumatule organile.

Artikkel 12

Ühispaiknemine ja seadmete ühiskasutus

1. Kui elektroonilisi sidevõrke pakkuval ettevõtjal on siseriiklike õigusnormide kohaselt õigus paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla või kasutada vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, toetavad riigi reguleerivad asutused selliste seadmete või vara ühiskasutust.

2. Eelkõige juhul, kui ettevõtjatel puuduvad mõistlikud alternatiivid seoses vajadusega kaitsta keskkonda, rahvatervist või avalikku julgeolekut või saavutada asulaplaneerimise eesmärke, võivad liikmesriigid kohustada elektroonilise sidevõrgu operaatorit pakkuma seadmete või vara või omandi ühiskasutust (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine) või võtta meetmeid, et soodustada riiklike ehitustööde koordineerimist pärast asjakohase kestusega avalikku arutelu, mille jooksul peab kõigil asjaomastel isikutel olema võimalus oma seisukohti väljendada. Selline ühiskasutus- või koordineerimiskord võib sisaldada reegleid seadmete või vara või omandi ühiskasutusest tulenevate kulude jaotuse kohta.

▼B

Artikkel 13

Raamatupidamise lahusus ja finantsaruanded

1. Liikmesriigid nõuavad, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvad ettevõtjad, kellel on eri- või ainuõigused muudes sektorites teenuste osutamiseks samas või mõnes muus liikmesriigis:

a) peaksid eraldi raamatupidamisarvestust elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumisega seotud toimingute kohta sellises ulatuses, mis oleks kohustuslik juhul, kui kõnealuseid toiminguid teostaksid õiguslikult üksteisest sõltumatud ettevõtjad, et teha kindlaks kõik sellised kulu- ja tuluelemendid koos nende arvutamisaluste ja kasutatud üksikasjalike omistamismeetoditega, mis on seotud nende tegevusega elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkumisel, sealhulgas põhivara ja struktuuriliste kulude liigendus, või

b) eraldaksid elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkumisega seotud toimingud struktuuriliselt muudest toimingutest.

Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda esimeses lõigus sätestatud kohustusi ettevõtjate suhtes, kelle elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkumisega seotud toimingute käive liikmesriikides on alla 50 miljoni euro.

2. Kui üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvate ettevõtjate suhtes ei kohaldata äriühinguõiguse nõudeid ja nad ei vasta väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kriteeriumidele, mis on ette nähtud ühenduse õiguse raamatupidamiseeskirjadega, siis antakse nende koostatud finantsaruanded läbivaatamiseks sõltumatule audiitorile ja avaldatakse. Audit toimub asjakohaste ühenduse ja siseriiklike normide kohaselt.

Kõnealust nõuet kohaldatakse ka lõike 1 punkti a alusel nõutavate eraldi raamatupidamisarvestuste suhtes.

IV PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 14

Märkimisväärse turujõuga ettevõtjad

1. Kui eridirektiivides nõutakse, et riigi reguleerivad asutused peavad artiklis 16 osutatud korra kohaselt kindlaks tegema, kas operaatoril on märkimisväärset turujõudu või ei, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3.

2. Ettevõtjat käsitatakse märkimisväärse turujõuga ettevõtjana, kui tal on kas üksi või teiste ettevõtjatega ühiselt turgu valitseva seisundiga samaväärne seisund, st olukord, kus tema majanduslik tugevus annab talle võimu käituda märgatavas ulatuses sõltumatuna konkurentidest, klientidest ja lõpuks ka tarbijatest.

Hinnates, kas kahel või enamal ettevõtjal on ühine turgu valitsev seisund, tegutseb riigi reguleeriv ettevõtja eelkõige kooskõlas ühenduse õigusnormidega ja võtab täiel määral arvesse turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise suuniseid, mille komisjon on avaldanud artikli 15 kohaselt. Sellise hindamise kriteeriumid on sätestatud II lisas.

3. Kui ettevõtjal on konkreetsel turul märkimisväärne turujõud, võib teda käsitada märkimisväärset turujõudu omavana ka tihedalt seotud turul, kui seosed kahe turu vahel on sellised, et turujõud ühel turul võib kanduda üle teisele, suurendades seal ettevõtja turujõudu.

▼B

Artikkel 15

Turu määratlemise kord

1. Pärast avalikku arutelu ja konsulteerimist riigi reguleerivate asutustega võtab komisjon vastu soovituse asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta (edaspidi “soovitus”). Soovituses määratletakse käesoleva direktiivi I lisa kohaselt need toote- ja teenuseturud elektroonilise side sektoris, mille omadused võivad õigustada eridirektiivides sätestatud regulatiivsete kohustuste kehtestamist, ilma et see piiraks nende turgude määratlemist konkurentsiõiguse alusel konkreetsetel juhtudel. Komisjon määratleb turge konkurentsiõiguse põhimõtete kohaselt.

Komisjon vaatab soovituse regulaarselt läbi.

2. Komisjon avaldab hiljemalt käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeval turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise suunised (edaspidi “suunised”), mis on kooskõlas konkurentsiõiguse põhimõtetega.

3. Soovitust ja suuniseid täies ulatuses arvesse võttes määratlevad riigi reguleerivad asutused kooskõlas konkurentsiõiguse põhimõtetega riigi olukorrale vastavad asjaomased turud, eelkõige nende territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud. Riigi reguleerivad asutused järgivad artiklites 6 ja 7 esitatud korda, enne kui hakkavad määratlema turge, mis erinevad soovituses määratletud turgudest.

4. Pärast konsulteerimist riikide reguleerivate asutustega võib komisjon artikli 22 lõikes 3 osutatud korras tegutsedes võtta vastu otsuse, milles määratakse kindlaks riikidevahelised turud.

Artikkel 16

Turuanalüüsi kord

1. Nii kiiresti kui võimalik pärast soovituse vastuvõtmist või selle ajakohastamist analüüsivad riigi reguleerivad asutused asjaomaseid turge, võttes täiel määral arvesse suuniseid. Liikmesriigid tagavad, et selline analüüsimine toimub vajaduse korral koostöös riigi konkurentsiasutustega.

2. Kui riigi reguleeriv asutus peab direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 16, 17, 18 või 19 või direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 7 või 8 alusel kindlaks tegema, kas kehtestada, säilitada, muuta või tühistada ettevõtjate suhtes kohaldatavaid kohustusi, otsustab ta käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud turuanalüüsi põhjal, kas asjaomane turg tegutseb konkurentsinõuete kohaselt.

3. Kui riigi reguleeriv asutus jõuab järeldusele, et turg tegutseb konkurentsinõuete kohaselt, ei kehtesta ega säilita ta käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud regulatiivseid erikohustusi. Kui sektorispetsiifilised regulatiivsed kohustused on juba kehtestatud, tühistab riigi reguleeriv asutus sellised asjaomasel turul ettevõtjatele kehtestatud kohustused. Isikutele, keda selline kohustuste tühistamine mõjutab, teatatakse sellest piisavalt vara.

4. Kui riigi reguleeriv asutus teeb kindlaks, et asjaomane turg ei tegutse konkurentsinõuete kohaselt, määratleb ta ettevõtjad, kellel kõnealusel turul on märkimisväärne turujõud artikli 14 kohaselt, ning kehtestab sellistele ettevõtjatele käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud vajalikud regulatiivsed erikohustused või säilitab või muudab juba kehtivaid kohustusi.

5. Artikli 15 lõikes 4 osutatud otsuses kindlaksmääratud riikidevaheliste turgude puhul teevad asjaomaste riikide reguleerivad asutused koos turuanalüüsi, võttes täiel määral arvesse suuniseid, ja otsustavad kooskõlastatult käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud regulatiivsete kohustuste kehtestamise, säilitamise, muutmise või tühistamise.

▼B

6. Käesoleva artikli lõigete 3, 4 ja 5 sätete kohaselt võetud meetmete suhtes kohaldatakse artiklites 6 ja 7 esitatud korda.

Artikkel 17

Standardimine

1. Tegutsedes artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt, koostab komisjon ja avaldab *Euroopa Ühenduste Teatajas* standardite ja/või spetsifikaatide nimekirja, mille alusel soodustatakse elektrooniliste sidevõrkude, elektrooniliste sideteenuste ning nendega seotud vahendite ja teenuste ühtlustatud pakkumist. Tegutsedes artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt ja pärast konsulteerimist direktiivi 98/34/EÜ kohaselt loodud komiteega, võib komisjon vajaduse korral nõuda, et Euroopa standardiorganisatsioonid (Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut (ETSI)) koostaksid standardid.

2. Liikmesriigid toetavad lõikes 1 nimetatud standardite ja/või spetsifikaatide kasutamist teenuste, tehniliste liideste ja/või võrgufunktsioonide pakkumisel ulatuses, mis on hädavajalik selleks, et tagada teenuste koostalitlusvõime ja suurendada kasutajate valikuvabadust.

Kuni standardeid ja/või spetsifikaate ei ole lõike 1 kohaselt avaldatud, soodustavad liikmesriigid Euroopa standardiorganisatsioonide vastuvõetud standardite ja/või spetsifikaatide rakendamist.

Selliste standardite ja/või spetsifikaatide puudumise korral soodustavad liikmesriigid Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU), Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) või Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (IEC) vastuvõetud rahvusvaheliste standardite või soovituste rakendamist.

Kui on olemas rahvusvahelised standardid, soovitavad liikmesriigid Euroopa standardiorganisatsioonidel neid või nende asjakohaseid osi kasutada koostatavate standardite alusena, välja arvatud juhul, kui selliste rahvusvaheliste standardite või nende asjakohaste osade kasutamine ei oleks tulemuslik.

3. Kui lõikes 1 nimetud standardeid ja/või spetsifikaate ei ole piisavalt rakendatud, nii et ühes või enamas liikmesriigis ei saa tagada teenuste koostalitlusvõimet, võib selliste standardite ja/või spetsifikaatide rakendamise muuta kohustuslikuks lõikes 4 nimetatud korra kohaselt, kui see on hädavajalik sellise koostalitlusvõime tagamiseks ja kasutajate valikuvabaduse suurendamiseks.

4. Kui komisjon kavatseb teatavate standardite ja/või spetsifikaatide rakendamise kohustuslikuks muuta, avaldab ta sellekohase teatise *Euroopa Ühenduste Teatajas* ja palub kõigil asjaomastel pooltel esitada oma avalik arvamus. Tegutsedes artikli 22 lõikes 3 sätestatud korra kohaselt, muudab komisjon asjaomaste standardite rakendamise kohustuslikuks, viidates neile kui kohustuslikele standarditele *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjas.

5. Kui komisjon leiab, et lõikes 1 osutatud standardid ja/või spetsifikaadid ei aita enam kaasa ühtlustatud elektrooniliste sideteenuste osutamisele või et nad ei vasta enam tarbijate vajadustele või pidurdavad tehnoloogia arengut, eemaldab komisjon need lõikes 1 osutatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjast artikli 22 lõikes 2 osutatud korras.

6. Kui komisjon leiab, et lõikes 4 osutatud standardid ja/või spetsifikatsioonid ei aita enam kaasa ühtlustatud elektrooniliste sideteenuste osutamisele või et nad ei vasta enam tarbijate vajadustele või pidurdavad tehnoloogia arengut, eemaldab komisjon need lõikes 1 osutatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjast artikli 22 lõikes 3 osutatud korras.

▼B

7. Käesoleva artikli sätteid ei kohaldata selliste oluliste nõuete, liideste spetsifikaatide ega ühtlustatud standardite suhtes, mille puhul kohaldatakse direktiivi 1999/5/EÜ sätteid.

Artikkel 18

Interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste koostalitlusvõime

1. Selleks et toetada teabe vaba liikumist, meediakanalite paljusust ja kultuurilist mitmekesisust, toetavad liikmesriigid artikli 17 lõike 2 sätete kohaselt seda, et:

a) interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste osutajad kasutavad avatud rakendusliidest teenuste jagamisel ühenduse üldsusele interaktiivsete digitaaltelevisiooniplatvormide vahendusel edastusviisist olenemata;

b) interaktiivsete digitaaltelevisiooniplatvormide kaudu interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste vastuvõtmiseks kasutatavate täiustatud digitaaltelevisiooniseadmete pakkujad kasutavad avatud rakendusliidest asjakohaste standardite või spetsifikaatide miinimumnõuete kohaselt.

2. Ilma et see piiraks direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 5 lõike 1 punkti b kohaldamist, julgustavad liikmesriigid rakendusliideste omanikke tegema õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel ja mõistliku tasu eest kättesaadavaks kogu sellise teabe, mis võimaldaks interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste osutajatel pakkuda kõiki rakendusliidese toetatavaid teenuseid täielikult toimival kujul.

3. Komisjon kontrollib käesoleva artikli mõju ühe aasta jooksul pärast artikli 28 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva. Kui ühes või mitmes liikmesriigis ei ole saavutatud piisavat koostalitlusvõimet või kasutajate valikuvabadust, võib komisjon võtta meetmeid artikli 17 lõigetes 3 ja 4 sätestatud korras.

Artikkel 19

Ühtlustamiskord

1. Kui komisjon annab liikmesriikidele artikli 22 lõikes 2 osutatud korras soovitusi käesoleva direktiivi ja eridirektiivide ühtlustatud kohaldamise kohta, et aidata kaasa artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamisele, tagavad liikmesriigid, et riigi reguleerivad asutused võtavad neid soovitusi oma ülesannete täitmisel täies ulatuses arvesse. Kui riigi reguleeriv asutus otsustab soovitust mitte järgida, teatab ta sellest komisjonile ja põhjendab oma seisukohta.

2. Kui komisjon leiab, et riigi tasandil artikli 10 lõike 4 rakendamiseks kehtestatud normide lahknevus looks tõkkeid ühtse turu toimimisele, võib komisjon artikli 22 lõikes 3 osutatud korras tegutsedes võtta asjakohaseid tehnilisi rakendusmeetmeid.

Artikkel 20

Ettevõtjatevaheliste vaidlusküsimuste lahendamine

1. Kui liikmesriigis elektroonilisi sidevõrke või -teenuseid pakkuvate ettevõtjate vahel tekib vaidlus seoses käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel tekkivate kohustustega, teeb asjaomane reguleeriv asutus ühe poole taotlusel ja ilma et see piiraks lõike 2 sätete kohaldamist, siduva otsuse vaidluse lahendamiseks nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega. Asjaomane liikmesriik nõuab, et kõik pooled teeksid riigi reguleeriva asutusega tihedat koostööd.

▼B

2. Liikmesriigid võivad sätestada, et riigi reguleeriv asutus võib keelduda vaidluse lahendamisest siduva otsusega, kui on olemas muid vahendeid, nagu vahendus, mis aitaksid paremini kaasa vaidluse kiirele lahendamisele artikli 8 sätete kohaselt. Riigi reguleeriv asutus teatab sellest pooltele viivitamata. Kui vaidlust ei ole lahendatud nelja kuu jooksul ja kui kaebuse esitanud pool ei ole vaidlusküsimust kohtusse andnud, teeb riigi reguleeriv asutus ükskõik kumma poole taotlusel siduva otsuse vaidluse lahendamiseks nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul.

3. Vaidlusküsimuste lahendamisel juhindub riigi reguleeriv asutus artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamisest. Kui riigi reguleeriv asutus määrab vaidlusküsimuse lahendamisel ettevõtjale kohustusi, peavad need olema kooskõlas käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätetega.

4. Riigi reguleeriva asutuse otsus tehakse üldsusele teatavaks, võttes arvesse äriteabe konfidentsiaalsuse nõuet. Asjaomastele pooltele esitatakse kõik sellise otsuse põhjendused.

5. Lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud kord ei takista kumbagi poolt kohtule hagi esitamast.

Artikkel 21

Piiriüleste vaidlusküsimuste lahendamine

1. Kui eri liikmesriikides paiknevate poolte vahel tekib käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel piiriülene vaidlus, mis kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi reguleerivate asutuste pädevusse, kohaldatakse lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud korda.

2. Iga vaidluspool võib suunata vaidlusküsimuse asjaomastele riigi reguleerivatele asutustele. Riikide reguleerivad asutused kooskõlastavad oma töö, et lahendada vaidlus artiklis 8 sätestatud eesmärkide kohaselt. Kui riigi reguleeriv asutus määrab vaidlusküsimuse lahendamisel ettevõtjale kohustusi, peavad need olema kooskõlas käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätetega.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et riigi reguleerivad asutused koos võivad keelduda vaidluse lahendamisest, kui on olemas muid vahendeid, nagu vahendus, mis aitaksid paremini kaasa vaidluse kiirele lahendamisele artikli 8 sätete kohaselt. Nad teatavad sellest pooltele viivitamata. Kui vaidlust ei ole nelja kuu jooksul lahendatud ja kui kaebuse esitanud pool ei ole vaidlusküsimust kohtusse andnud ning kui üks pool seda taotleb, kooskõlastavad riikide reguleerivad asutused oma töö, et lahendada vaidlusküsimus artikli 8 sätete kohaselt.

4. Lõikes 2 sätestatud kord ei takista kumbagi poolt kohtule hagi esitamast.

Artikkel 22

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee (“sidekomitee”).

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

▼B

Artikkel 23

Teabevahetus

1. Komisjon esitab sidekomiteele kogu vajaliku teabe võrguoperaatorite, teenuseosutajate, kasutajate, tarbijate, tootjate ja ametiühingute ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esindajatega peetavate korraliste konsultatsioonide tulemuste kohta.

2. Võttes arvesse ühenduse elektroonilise side poliitikat, edendab sidekomitee liikmesriikide omavahelist ning liikmesriikide ja komisjoni vahelist teabevahetust elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid käsitlevate regulatiivmeetmete olukorra ja arengu kohta.

Artikkel 24

Teabe avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et ajakohastatud teave käesoleva direktiivi ja eridirektiivide kohaldamise kohta on üldsusele kättesaadav sellisel kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu nimetatud teabele. Iga liikmesriik avaldab oma riigi ametlikus väljaandes teatise selle kohta, kus ja kuidas selline teave avaldatakse. Esimene selline teatis avaldatakse enne artikli 28 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva ning pärast seda avaldatakse teatisi siis, kui selles sisalduv teave muutub.

2. Liikmesriigid saadavad komisjonile koopia kõigist sellistest teatistest nende avaldamise ajal. Komisjon edastab teabe vajaduse korral sidekomiteele.

Artikkel 25

Läbivaatamise kord

1. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise regulaarselt läbi ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda hiljemalt kolm aastat pärast artikli 28 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäeva. Selleks võib komisjon nõuda liikmesriikidelt teavet, mis tuleb esitada asjatute viivitusteta.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 26

Kehtetuks tunnistamine

Alates artikli 28 lõike 1 teises lõigus nimetatud kohaldamiskuupäevast tunnistatakse kehtetuks järgmised direktiivid ja otsused:

— direktiiv 90/387/EMÜ,

— nõukogu 29. juuli 1991. aasta otsus 91/396/EMÜ Euroopa ühise hädaabinumbri kehtestamise kohta, ([1])

— nõukogu 5. juuni 1992. aasta direktiiv 92/44/EMÜ avatud võrgu pakkumise kohaldamise kohta püsiliinide suhtes, ([2])

— nõukogu 11. mai 1992. aasta otsus 92/264/EMÜ ühtse rahvusvahelise telefonikoodi kasutuselevõtmise kohta ühenduses, ([3])

([1]) EÜT L 217, 6.8.1991, lk 31.
([2]) EÜT L 165, 19.6.1992, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 98/80/EÜ (EÜT L 14, 20.1.1998, lk 27).
([3]) EÜT L 137, 20.5.1992, lk 21.

▼B

— direktiiv 95/47/EÜ,

— direktiiv 97/13/EÜ,

— direktiiv 97/33/EÜ,

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/10/EÜ avatud võrgu pakkumise kohaldamise kohta kõneside suhtes ja telekommunikatsiooni universaalteenuse kohta konkurentsitingimustele vastavas keskkonnas ([1]).

Artikkel 27

Üleminekumeetmed

Liikmesriigid säilitavad kõik direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklis 7 ja direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklis 16 osutatud siseriiklike õigusnormide kohased kohustused, kuni riigi reguleeriv asutus teeb kõnealuste kohustuste kohta oma otsuse käesoleva direktiivi artikli 16 kohaselt.

Üldkasutatavate paiktelefonivõrkude operaatoreid, kelle puhul riigi reguleeriv asutus on otsustanud, et neil on direktiivi 97/33/EÜ I lisa 1. osa ja direktiivi 98/10/EÜ kohaste üldkasutatavate paiktelefonivõrkude ja -teenuste pakkumisel märkimisväärne turujõud, käsitatakse määruse (EÜ) nr 2887/2000 tähenduses endiselt teavitatud operaatoritena, kuni artiklis 16 nimetatud turuanalüüsi menetlus on lõpetatud. Pärast seda ei käsitata neid enam teavitatud operaatoritena nimetatud määruse tähenduses.

Artikkel 28

Direktiivi ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 24. juulil 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid meetmeid alates 25. juulist 2003.

2. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti ja kõnealuste õigusnormide hilisemad muudatused.

Artikkel 29

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 30

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

([1]) EÜT L 101, 1.4.1998, lk 24.

▼B

I LISA

Loetelu turgudest, mis peavad sisalduma artiklis 15 osutatud komisjoni esialgses soovituses asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta

1. *Direktiivis 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) osutatud turud*

   Artikkel 16 — varasema reguleeriva raamistiku alusel määratletud turud, mille puhul tuleks kohustused läbi vaadata.

   Ühenduse pakkumine ja üldkasutatava telefonivõrgu kasutamine määratletud piirkonnas.

   Püsiliinide pakkumine lõppkasutajatele.

2. *Direktiivis 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) osutatud turud*

   Artikkel 7 — varasema reguleeriva raamistiku alusel määratletud turud, mille puhul tuleks kohustused läbi vaadata.

   Võrkude vastastikune sidumine (direktiiv 97/33/EÜ)

   - kõnede algatamine paiktelefonivõrgus
   - kõnede ühendamine paiktelefonivõrgus
   - transiitteenused paiktelefonivõrgus
   - kõnede algatamine üldkasutatavas mobiiltelefonivõrgus
   - kõnede ühendamine üldkasutatavas mobiiltelefonivõrgus
   - püsiliinide vastastikune sidumine (liini osade vastastikune sidumine)

   Juurdepääs võrkudele ja eritingimustel juurdepääs võrkudele (direktiiv 97/33/EÜ, direktiiv 98/10/EÜ)

   - juurdepääs paiktelefonivõrgule, sealhulgas eraldatud kliendiliinijuurdepääs
   - juurdepääs üldkasutatavatele mobiiltelefonivõrkudele, sealhulgas operaatori valik

   Püsiliini edastusmahu hulgimüük (direktiiv 92/44)

   - püsiliini edastusmahu hulgimüük teistele elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkujatele

3. *Määruses (EÜ) nr 2887/2000 osutatud turud*

   Eraldatud (vaskpaarist) liinide kaudu pakutavad teenused.

4. *Muud turud*

   Üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude rahvusvahelise rändluse teenuste siseriiklikud turud.

▼B

II LISA

Kriteeriumid, mida riikide reguleerivad asutused peavad arvesse võtma ühise turgu valitseva seisundi hindamisel artikli 14 lõike 2 teise lõigu kohaselt

Kahel või enamal ettevõtjal on ühine turgu valitsev seisund artikli 14 tähenduses, kui nende vahel ei ole struktuurilisi ega muid seoseid, kuid nad tegutsevad turul, mille ülesehitust peetakse koordineeritud mõju soodustavaks. Ilma et see piiraks ühist valitsevat seisundit käsitlevat Euroopa Ühenduste Kohtu pretsedendiõiguse kohaldamist, võib selline olukord tekkida siis, kui turg vastab teatavatele omadustele eelkõige seoses turu kontsentratsiooni, läbipaistvusega ja muudele järgmistele omadustele:

— väljakujunenud turg,

— nõudluse mõõdukas või peatunud kasv,

— nõudluse vähene elastsus,

— homogeenne toode,

— samasugused kulustruktuurid,

— samasugused turuosad,

— tehniliste uuenduste puudumine, väljakujunenud tehnoloogia,

— ülejääva mahu puudumine,

— suured turuletuleku takistused,

— tasakaalustava ostujõu puudumine,

— tõenäolise konkurentsi puudumine,

— mitmesugused mitteametlikud ja muud seosed asjaomaste ettevõtjate vahel,

— vastumeetmed,

— vähene hinnakonkurents või hinnakonkurentsi puudumine.

Eespool esitatud loetelu ei ole täielik ja nimetatud kriteeriumid ei ole kumuleeruvad. Pigem illustreerib loetelu tõendeid, mida võib kasutada väidetava ühise valitseva seisundi olemasolu tõestamiseks.